

Vammaisneuvoston vuoden 2021 toimintakertomus

Sari Huusko
12.5.2022
[Versio]

Sisällysluettelo

1.Turun vammaisneuvosto 40 vuotta	2
2.Turun vaikuttajaryhmien yhteinen toimintasääntö	3
3.Vammaisneuvoston kokoonpano 2019-2021 ja 2021-2023	4
4.Vammaisneuvoston kokoukset vuonna 2021	6
5.Vammaisneuvoston antamat lausunnon vuonna 2021	6
6.Yhteistyö esteettömyyskoordinaattorin kanssa	6
7.Tilaisuudet ja koulutukset.....	7

1 Turun vammaisneuvosto 40 vuotta

Turun vammaisneuvosto on aloittanut toimintansa vuonna 1981. Vuonna 2021 vammaisneuvosto siis vietti 40-vuotisjuhlavuottaan.

Vammaisneuvosto julkisti juhlavuonnaan 40-vuotishistoriikin kirjamuodossa. Historiikin kirjoittivat puheenjohtaja Pirkko Heino ja vammaisneuvoston pitkäaikainen sihteeri Rita Salviander. Vammaisneuvosto järjesti 40-vuotisjuhlan yhteistyötahoilleen Turun kaupunginteatterin lämpiössä 1.11.2021. Juhlassa tervetuliaispuheen piti vammaisneuvoston puheenjohtaja Pirkko Heino, kaupungin tervehdyksen piti apulaispormestari Elina Rantanen. Juhlapuhujana oli neuvotteleva virkamies Merja Heikkonen Sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Turun vammaisneuvoston 40-vuotishistoriikin tekijät puheenjohtaja Pirkko Heino ja vammaisneuvoston pitkäaikainen sihteeri Rita Salviander esittelivät historiikin sekä kertoivat historiikin teosta ja muistelivat vammaisneuvoston toimintaa vuosien varrelta. Haastattelijana toimi puheenjohtaja Satu Gustafsson Reumaliitosta.

Juhlassa myönnettiin ensimmäiset Turun vammaisneuvoston kunniakirjat vammaisten henkilöiden hyväksi tehdystä työstä Rita Salvianderille ja vammaispalvelujohtaja Kaisa Kiiskille. Juhlaan osallistui noin 100 kutsuvierasta.

40-vuotisjuhla ja historiikki kustannettiin vammaisneuvoston määrärahalla sekä kaupungin protokollaosaston antamalla avustuksella, jolla katettiin Kaupunginteatterin lämpiön vuokra.

Vammaisneuvostojen toiminta perustuu kuntalain 28 §: ään, jonka mukaan vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Vammaisneuvoston tarkoituksena on vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vammaisneuvoston tehtävänä on mm. edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden, vammaisjärjestöjen ja julkisten yhteisöjen yhteistyötä kaupungissa ja tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa.

2. Turun kaupungin vaikuttajaryhmien yhteinen toimintasääntö

Vaikuttajaryhmien yhteinen toimintasääntö hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 7.6.2021. Toimintasäännön uudistuksen myötä vammaisneuvostoon valittiin kahdeksan jäsentä yhdistyksistä ja seitsemän luottamushenkilöä ja kaikille henkilökohtainen varajäsen. Lisäksi osoitettiin esittelijäsihteeriksi Sari Huusko sekä tekninen sihteeri. Toimintasäännön mukaisesti esittelijäsihteerin tehtävänä on suunnitella toimintaa vaikuttajaryhmän kanssa, viedä eteenpäin kaupungin organisaatiossa ryhmän aloitteita, lausuntoja ja päätöksiä ja huolehtia kokousjärjestelyistä.

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on kuntalain 28 §:n mukaan asetettava vammaisneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Kuntalaki velvoittaa, että vammaisneuvoston tulee saada vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvosto on myös kaupungin ja alueella toimivien vammaisjärjestöjen, kaupungin palveluksessa olevien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteistyöelin tehtäväalueellaan.

Vammaisneuvoston tehtävä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden, vammaisjärjestöjen ja julkisten yhteisöjen yhteistyötä kaupungissa.

Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa.

Pitää yhteyttä vammais- ja potilasjärjestöihin ja viestiä vammaisia koskevista asioista.

Lähde: Turun kaupungin vaikuttajaryhmien yhteinen toimintasääntö

3. Vammaineuvoston kokoonpano

Vammaisneuvosto 2019-2021 (27.9.2021 asti)

Jäsen	Varajäsen
Pirkko Heino varapuheenjohtaja Turun Seudun Selkähdistys ry	Eija Isaksson Turun Kuuloyhdistys ry
Päivi Holm Turun Seudun Invalidit ry	Leila Häkkinen Turun Seudun Vammaisjärjestöt ry (nyk. nimi Varsinais-Suomen Vammais- ja Pitkäaikaissairausjärjestöt VAPI ry)
Merja Jämsäläinen	Markku Mäkelä 3.2.2020 alkaen Antero Kasvi Turun Eläkkeensaajat ry
Varsinais-Suomen Näkövam- maiset ry	Varsinais-Suomen munuais- ja maksayhdistys ry
Valto Ruohonen Eeva Siivonen 15.4.2021 alk. Turun Mielenterveysyhdistys ITU ry	Maisa Saloniemi Turun Kehitysvammaisten Tuki ry
Markku Vuorinen Kynnys ry	Arja Roos Turun Tapaturma- ja Sairausinvalidit ry
Luottamushenkilöedustajat: Jäsen Jaana Hernelahti Olli Nordberg, puheenjohtaja Veijo Lehtonen Joel Kivirauma Tarja Nenn	Varajäsen Inna Nurmi Jukka Väisänen Pentti Sonck Alpo Lähteenmäki Raili Meltovaara

Vammaisneuvoston kokoonpano 2021-2023 27.9.2021 alkaen

Kaupunginhallitus valitsi vammaisneuvoston puheenjohtajaksi kaupunginhallituksen toimikaudeksi Pirkko Heinin sekä varanpuheenjohtajaksi Selinä Neran.

Yhdistys- eli taustajärjestöjäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Päivi Holm Turun Seudun Invalidit ry	Maisa Saloniemi Turun seudun Kehitysvammaisten Tuki ry
Pirkko Heino Turun Seudun Selkäyhdistys ry (pj) 22.3.2022 asti.	Pentti Eloranta Turun Eläkkeensaajat ry
Markku Vuorinen Kynnys ry	Merja Jämsäläinen Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry
Arja Roos Turun Tapaturma- ja Sairausinvalidit ry	Marja-Liisa Salminen Hirvensalon omakotiyhdistys ry
Riikka Kiilo Turun seudun autismi- ja ADHD-yhdistys Aisti ry	Liita Makkonen Lounais-Suomen Lihastautiyhdistys ry
Marjo Tuusa Turun seudun Reumayhdistys ry	Ritva Tammivaara Turun Uniyhdistys ry
Leila Häkkinen Turun Seudun Hengitysyhdistys ry	Terhi Seppänen Runosmäkiseura ry
Päivi Kukkonen Varsinais-Suomen Vammais- ja Pitkäaikais-sairausjärjestöt VAPI ry	Ann-Mari Veneskoski Aivoliiton Turun seudun AVH-yhdistys ry

Vammaisneuvoston 2021-2023 luottamushenkilöjäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Jaakko Paatero	Teija Tiusanen
Jaana Halin	Ilina Antinluoma
Veijo Lehtonen	Oskari Maunuksela
Asko Mäki	Risto Forsberg
Selinä Nera	Kerttu Lehto
Raili Hietanen	Akseli Hakkarainen
Sanna Paasikivi	Eija Ruokonen

4. Vammaisneuvoston kokoukset vuonna 2021

Vammaisneuvosto kokoontui vuonna 2021 kahdeksan kertaa. Kokousten pöytäkirjat löytyvät vammaisneuvoston nettisivulta osoitteesta turku.fi/vammaisneuvosto.

Kokouksissa on käsitelty mm. seuraavia asioita: Kauppatorin esteettömyysratkaisut, Kauppatorin liikuntaesteisten pysäköintipaikat, Kauppatorin Monitorin esteettömien pysäköintipaikkojen puute ja ratkaisuehdotukset asiaan, Kelan postilaatikon sijainti ja esteetön asiointi postilaatikolla, asukasbudjetti 2021-2023.

Kauppatorin Monitorin esteettömien pysäköintipaikkojen puutteeseen ei ole saatu ratkaisua. Kaupunkiympäristötoimialan liikenesuunnittelusta saatiin kuitenkin keskustelujen päätteeksi vastaus, että Kauppahallin pysäköintialueen LE-paikkojen määrää lisätään yhdestä kolmeen.

Varsinaisten kokousten lisäksi vammaisneuvosto järjesti Turun alueen vammaisjärjestöille verkossa yhteistilaisuuden 26.5.2021. Tilaisuudessa esiteltiin työkyvyn edistämiseen tähtäävää Kaveria ei jätetä-hankkeen toimintaa.

5. Vammaisneuvoston antamat lausunnot vuonna 2021

Vammaisneuvosto vastasi seuraaviin vammaispalveluiden lausuntopyyntöihin:

21.1.2021 Vammaispalvelulain mukaisen päivätoiminnan optiokausi

18.2.2021 Vammaispalvelulain mukaisen asumispalvelun ostopalvelujen optiovuodesta.

Vammaisneuvosto vastasi seuraaviin Kaupunkiympäristötoimialan lausuntopyyntöihin:

14.1.2021 Turun kaupungin uusi rakennusjärjestysehdotus.

15.4.2021 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma Ferry Terminal Turku.

20.5.2021 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma Kiinanmyllynkatu.

20.5.2021 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma Pansio-Perno monitoimitalo.

20.5.2021 Asemakaavamuutosehdotus, Parkin kentän alue.

Lisäksi vammaisneuvosto antoi lausunnon kaupunkiympäristötoimialalle Kauppatorin esteettömästä pysäköinnistä ja saattoliikenteestä 3.3.2021.

6. Yhteistyö esteettömyyskoordinaattorin kanssa

Turun seudun esteettömyyskoordinaattori osallistuu vammaisneuvoston päätöksen mukaisesti vakituisena asiantuntijajäsenenä vammaisneuvoston kokouksiin. esteettömyyskoordinaattorin esille tuomia esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyviä asioita käsitellään kokouksessa esityslistan kohdassa Esteettömyyskoordinaattorin ajankohtaiset asiat. Esteettömyyskoordinaattori esittelee kohdassa mm. meneillään olevia ja tulevia esteettömyysarviointeja. Vammaisneuvostolla on mahdollisuus myös konsultoida esteettömyyskoordinaattoria erilaisissa esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvissä kysymyksissä. Vammaisneuvosto voi kokouksessa tai muuten antaa kokemusperäistä neuvontaa esteettömyyskoordinaattorille. Vammaisneuvoston jäsenet voivat osallistua erilaisiin esteettömyysarviointeihin ja – kartoituksiin esteettömyyskoordinaattorin pyynnöstä tai esteettömyysraadien jäseninä.

Vammaisneuvosto on tehnyt yhteistyötä esteettömyyskoordinaattorin kanssa mm. seuraavissa arvioinneissa ja kartoituksissa: Tuomikirkon terassialue, Förin läheisyyteen tehty esteetön wc, Logomon sillan läheisyyteen tulevat esteettömät pysäköintipaikat.

Yhteistyö vammaisneuvoston ja esteettömyyskoordinaattorin välillä on ollut tiivistä myös varsinaisten kokousten ulkopuolella erilaisissa esteettömyyskysymyksissä.

7. Tilaisuudet ja koulutukset

Vammaisneuvosto järjesti Turun alueen vammaisjärjestöille verkossa yhteistilaisuuden 26.5.2021. Tilaisuudessa esiteltiin työkyvyn edistämiseen tähtäävää Kaveria ei jätetä-hankkeen toimintaa. Vammaisneuvosto on useiden vuosien ajan järjestänyt yhteisen tilaisuuden tai kokouksen vammaisjärjestöille kaksi kertaa vuodessa.

Vammaisneuvosto järjesti 40-vuotisjuhlatilaisuuden 1.11.2021. Tilaisuuteen kutsuttiin laajasti vaikuttajia vammaisjärjestöistä sekä päätöksentekojärjestelmistä. Tervetuliaispuheen piti vammaisneuvoston puheenjohtaja Pirkko Heino, kaupungin tervehdysten piti apulaispormestari Elina Rantanen. Juhlapuhujana oli neuvotteleva virkamies Merja Heikkonen Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä.

Tilaisuudessa julkistettiin vammaisneuvoston 40-vuotishistoriikki.

Vammaisneuvoston jäseniä osallistui VANEN eli Vammaisten henkilöiden neuvottelukunnan verkkotapahtumana järjestämille Vammaisneuvostopäiville 22.-23.11.2021.

Vammaisneuvoston jäseniä osallistui 8.12.2021 Ympäristöministeriön kuulemistilaisuuteen Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta. Kutsu tilaisuuteen tuli Ympäristöministeriöstä ja järjestettiin verkossa.

Sitran verkossa 9.-10.11.2021 järjestämään Vammaisneuvostoyhteistyön kehittämistyöpajaan osallistuivat vammaisneuvoston jäsenet Päivi Holm ja Selinä Nera, esittelijäsihteeri Sari Huusko, esteettömyyskoordinaattori Jyri Kuparinen sekä Kaupunkiympäristötoimialalta rakennuttajainsinööri Jouni Anttila.

Ensi vuonna hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä hyvinvointialueille perustetaan omat vammaisneuvostot, joiden vaikuttajatehtävät keskittyvät sosiaali- ja terveydenhuollon kysymyksiin.

Kunnille jää kuitenkin omat vammaisneuvostot, joiden vaikuttamistehtävä tulee olemaan osallisuuden ja saavutettavuuden kysymyksissä, esteettömyydessä, rakentamisessa ja ympäristössä sekä opetus- ja kasvatusektorilla. Kuntien vammaisneuvostoille jää siis paljon tehtävää.